

סעיף האישום במקרה של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שלא בהסכמתה החופשית – הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)

סיכום

התעוררה השאלה באיזה סעיף אישום יואשם אדם שביצע מעשה מגונה בקטינה (לשם הנוחות יכתב להלן "קטינה" אך הכוונה גם ל"קטין") שטרם מלאו לה 14 שנה, שלא בהסכמתה החופשית?

האם בסעיף 348(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 [להלן: "החוק"], הקובע עונש של 10 שנות מאסר ונדון בבית-המשפט המחוזי, או שמא בסעיף 348(א) לחוק, הקובע עונש של 7 שנות מאסר ונדון בבית-משפט השלום?

סעיף 348(ב) לחוק, בנסיבות סעיף 345(ב)(1) ובנסיבות סעיף 345(א)(1) – קובע, בין היתר, את עונשו של מי שביצע מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים, **שלא בהסכמתה החופשית**.

סעיף 348(א) לחוק, בנסיבות סעיף 345(א)(3) – קובע, בין היתר, את עונשו של מי שביצע מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנים, **אף בהסכמתה**.

הנה כי כן, שני הסעיפים יכולים לכאורה להתאים לאירוע הנדון. הפער ביניהם מתמקד ברכיב של **היעדר ההסכמה החופשית של הקטינה**.

התעוררה, אפוא, השאלה האם ובאילו תנאים נכון להגיש כתב אישום בסעיף האישום החמור יותר, לבית המשפט המחוזי, ובאילו מקרים ניתן להסתפק בהגשת כתב האישום בסעיף הקל יותר, לבית המשפט השלום. זאת, לאור העובדה שלעתים מדובר באירועים שחומרתם אינה מפליגה, ואפשר שיש מקום להסתפק בעניינם בהגשת כתב אישום לבית המשפט השלום בעבירה הפחות חמורה.

המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) קבע, כי לאור מדיניות התביעה התופסת בחומרה את העבירות שעניינן מעשה מגונה ופגיעתן בנפגעות העבירה, בפרט בקטניות, ובהינתן שהמחוקק בחר להטיל עונש של 10 שנות מאסר בגין אירועים שכאלה, **הרי שיש להגיש את כתבי האישום לבית המשפט המחוזי, בעבירה לפי סעיף 348(ב) לחוק**.

זאת, להוציא המצבים הבאים, אשר בהתקיימם ניתן יהיה להגיש את כתבי האישום לבית המשפט השלום, בעבירה לפי סעיף 348(א) לחוק בלבד:

א. מעשה מגונה בודד, שבוצע בנפגעת עבירה אחת בלבד, מבלי שכלל מגע פיזי בקורבן העבירה [כגון חשיפת איבר מין בפניה], וכשנפגעת העבירה לא הביעה התנגדות או אי הסכמה, במפורש או במשתמע.

ב. מעשה מגונה שבוצע מספר פעמים בודדות, בנפגעת עבירה אחת בלבד, באופן מקוון [כגון משלוח תמונה אינטימית], וכשנפגעת העבירה לא הביעה התנגדות או אי הסכמה, במפורש או במשתמע.

ג. מעשה מגונה חד פעמי, בנפגעת עבירה אחת בלבד, שכלל מגע קל ביותר [כגון "ליטוף"] באיבר שאינו אינטימי, וכשנפגעת העבירה לא הביעה התנגדות או אי הסכמה, במפורש או במשתמע.

ד. מקרים אחרים, בעלי חומרה מינורית, אשר בשל נסיבותיהם הוחלט, שיש להגיש את כתב האישום בעניינם לבית-משפט השלום, בעבירה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין.

החלטה להגיש את כתב האישום לבית המשפט השלום, כמפורט במקרים הנ"ל, תתקבל ע"י פרקליט.ה בדרגת מנהל.ת מחלקה.

יודגש, כי ככל שבין הנאשם לנפגעת העבירה יש יחסי קרבה משפחתית, תלות או מרות [כגון הורה, אח, מורה, מדריך] – יוגש כתב-האישום לבית-המשפט המחוזי, בעבירה לפי סעיף 348(ב) לחוק, וזאת גם במקרים "הקלים" המנויים לעיל.

כמו כן, במקרים האמורים, בהם נפגעת העבירה הייתה בגיל 14-16, או שהנאשם לא היה מודע לכך שנפגעת העבירה הינה מתחת לגיל 14 שנה [ואף אם כן היה מודע לכך שהיא מתחת לגיל 16], יוגש כתב האישום בעבירה לפי סעיף 348(ג), שדינו 3 שנים בלבד, וזאת כדי לייצר מדרג ענישה הולם, התואם את חומרת המעשים האפשריים בנסיבות אלה.

למען הסר ספק יובהר, כי דין מעשה מגונה בדרך של "גרם מעשה", לפי הוראתו של סעיף 350 לחוק העונשין, כדין יתר המעשים המגונים אליהם מתייחסת הנחיה זו.

22.5.22

תאריך

הישיבה